

Petra Kruijt

Onder studenten

Zomer & Keuning

1

‘Liefje,’ zeg ik tegen Rens nadat we vijf minuten stil tegen elkaar aan hebben gelegen en geprobeerd hebben in slaap te komen.

Hij kreunt en kijkt naar het plafond. Omdat ik wel vaker ‘liefje’ zeg na de seks, ook tot een kwartier erna, snapt hij niet dat het een inleiding is op wat ik echt tegen hem wil zeggen. Ik weet even niet hoe ik mezelf duidelijker kan uitdrukken. Een andere intonatie van ‘liefje’, zou dat werken?

Als ik het nou maar eerder had overlegd. Natuurlijk, ik had mijn redenen om dat niet te doen. Met als belangrijkste dat ik bang was dat hij het niet met mijn plannen eens zou zijn, zodat overleggen zou uitlopen op vergeet het maar. Maar stel dat dat nu alsnog gebeurt. Dat zou nog veel erger zijn, want ik heb alles al rond.

Ik moet het zeggen. Meedelen, niet overleggen. Daarvoor is het nu te laat.

‘Ik moet je iets vertellen.’

Hij reageert door zich naar me toe te draaien en me afwach- tend, geïnteresseerd aan te kijken.

Soms vertel ik hem nadat we het gedaan hebben dat ik van hem houd. Ook dat wil ik nog weleens inleiden met ‘ik moet je iets vertellen’, bij wijze van grapje. Ik vind mezelf ineens helemaal niet meer grappig. Hij verwacht nu iets leuks, iets liefs, iets totaal anders dan hij zal krijgen. Misschien kan ik beter eerst

zeggen dat ik van hem houd, hem een kusje geven en daarna de bom droppen.

Nee! Wat een slechte, verwerpelijke gedachte.

‘Ik ben aangenomen op de universiteit.’

Rens komt meteen overeind en de lieve blik maakt plaats voor een verwarde. ‘De universiteit?’

‘Ja. De universiteit. Hier, in de stad. De Erasmus.’

‘Ik volg je niet, Chris. Wat vertel je me nu?’

Ik haal een keer diep adem, en dan nog een keer. Dan open ik mijn mond en zeg: ‘Dat ik ga studeren.’

Hij lacht hardop en blijft daar nogal in hangen. ‘Wat een goeie,’ zegt hij als hij klaar is met de ergste lachstuipen. ‘Ik dacht even dat je het meende. Kom eens hier, gekkerd.’ Hij slaat zijn armen om me heen en rolt me boven op hem terwijl hij me in mijn zij kietelt. Ik giechel erom omdat ik niet anders kan. Het kietelt als een malle en Rens stopt er maar niet mee, hoe hard ik ook roep om genade.

Pas als ik weer overeind zit, zeg ik: ‘Maar ik meen het ook. Over een maand begint het.’

‘Ja hoor. En Tessa dan?’

Tja. Dat is een onhandig puntje. Rens en ik hebben een dochter, Tessa. Zij is zes jaar en slaapt op dit moment in de kamer naast de onze, in heerlijke onwetendheid over wat zich hier afspeelt. Als moeder schaam ik me voor wat ik wil doen. Het heeft al een paar keer akelig aan me geknaagd dat ik haar naar de naschoolse opvang zal moeten brengen vanwege colleges of tentamens laat in de middag. Maar ik ben tot de conclusie gekomen dat ik me niet moet laten weghouden van mijn droom door een praktisch – en oké, ook enigszins emotioneel – bezwaar. Daar blijf ik achter staan, ook als Rens dat niet begrijpt.

‘Tessa gaat na de vakantie alweer naar groep drie,’ hoor ik mezelf de woorden uitspreken die ik zo vaak gerepeteerd heb. Ik heb ze ook tegen mezelf gezegd als ik weer eens twijfelde over mijn keuze. ‘Ik kan haar gewoon naar school brengen, want de colleges beginnen op z’n vroegst om halfnegen, en als ze tien minuutjes eerder op het schoolplein staat, is dat ook geen pro-

bleem. Verder zullen we een buitenschoolse opvang moeten zoeken voor sommige dagen en misschien kan jouw moeder ook wat vaker oppassen. Dat vindt ze vast leuk.'

'Nee. Wacht. Dit gaat me te snel. Wat ga je studeren?'

'Filosofie,' antwoord ik, met toch een beetje trots in mijn stem.

'Filosofie?' Hij kijkt me aan alsof ik gek ben. 'Ik snap jou niet. Je hebt hier nooit iets over gezegd. We waren het samen eens over deze verdeling tot ten minste de dag dat Tessa naar de middelbare school gaat. Daar hebben we het uitgebreid over gehad en jij vond ook dat ze een moeder nodig heeft die er altijd voor haar is.'

Ja, toen ik achttien was. Ik was totaal ongepland en ongewild zwanger, maar Rens en ik kozen samen voor ons kindje en daarmee definitief voor elkaar. Destijds was ik dolblij dat hij het met me aandurfde. Mede omdat ik te schijterig was voor een abortus, al stond ik evenmin te trappelen om al voor mijn twintigste een bevalling mee te maken. Ik hield mezelf maar voor dat hoe jonger je bent, hoe soepeler het gaat, en dat vele generaties vóór mij ook zo jong kinderen hadden gekregen.

Maar mijn keuze kwam vooral doordat ik me zo gehecht voelde aan het leven dat in mij groeide. Ik wilde moeder worden. Niets was op dat moment voor mij van grotere waarde. De opleiding waaraan ik na mijn eindexamen wilde beginnen, zette ik er zonder meer voor opzij. Kon ik toen weten dat ik zeven jaar later, vijfentwintig jaar oud en een heleboel moederschap verder, meer zou willen in het leven? Dat de zorg voor een kind dat er hele dagen niet is op een gegeven moment zou gaan vervelen? Dat ik niet genoeg voldoening zou halen uit lekker koken en het huis schoonhouden, dingen waar ik sowieso geen held in was?

Je kunt niet voorspellen wat je in de toekomst wilt. Als kind wilde ik niets liever dan stewardess worden, ook al had ik nooit gevlogen. Kon ik weten dat ik na mijn eerste vlucht zo'n vlieg-angst had ontwikkeld dat ik de terugreis vanuit Spanje met de trein zou maken en daarna nooit meer in een vliegtuig zou stappen? Nee – je weet niet alles van tevoren. En zo komt het dat ik al twee jaar af en toe denk aan studeren, zodat ik meer kan worden

dan een moeder. Zodat ik filosoof kan worden.

‘Zeg eens iets,’ draagt Rens me op.

‘Ik kan er niks aan doen. Ik was toen een ander mens dan nu.’

‘Dus nu ben je ineens student,’ schampert hij. ‘Ik zie het nog niet gebeuren.’

‘Nou, ik wel. En ik ben niet de enige, want ik heb de toelatingstoets voor eenentwintigplussers gedaan en daar ben ik voor geslaagd. Ze vinden mij dus prima geschikt. Trouwens, wat zou jij ervan weten. Je hebt zelf nooit in je leven een studieboek aangeraakt.’

Ai. Dat is niet zo fraai van me. Dat hij de zaak van zijn vader heeft overgenomen, is niet iets om op neer te kijken. Doe ik ook niet. Ik bewonder hem enorm om wat hij met het aannemersbedrijf heeft gedaan. Het loopt als een trein en ik ben hartstikke trots op hem dat hij zo hard werkt om mij en Tessa te voorzien in alle weelde van de wereld. Dankzij hem kan ik überhaupt nadenken over een studie, want zonder zijn ruim bovenmodale inkomen had ik in Tessa’s schooluren achter de kassa van de Albert Heijn gezeten.

Rens kijkt gekweld. ‘Snap je dan niet dat juist dat het probleem is? Je bent stommer dan ik van een student in spe had verwacht.’

‘Ben je bang dat ik straks hoger opgeleid ben dan jij? Is dat het? Want dat vind ik...’

‘Het maakt me niet uit hoe hoogopgeleid je bent. Ik zou het geweldig vinden. Dat je intelligent bent, wist ik allang.’

‘Is het dan dat ik meer ga verdienen? Want ik denk dat je daar niet bang voor...’

‘Ik weet het niet! Jemig, Chris. Ik weet het niet. Je overvalt me hiermee en wat wil je nu van me? Dat ik sta te juichen omdat mijn meisje gaat studeren? Joeehoe!’ zegt hij, met zijn handen in de lucht. ‘Ik zal je heus niet tegenhouden als dit is wat je wilt. We komen er wel uit. Ik snap het alleen niet, dat is alles. Je hebt nooit iets laten merken. Niet dat je ontevreden bent, en ik zorg toch goed voor je, voor jou en voor Tessa, we hebben het prachtig voor elkaar met z’n drieën... Ik snap het gewoon niet.’

‘Ik ook niet,’ geef ik toe. Ik snap helemaal niks van mezelf.

Net zomin als ik voorspelbaar ben, ben ik begrijpelijk. Maar ik weet wat ik nu voel en ik weet dat als ik daar niet naar luister, ik binnen afzienbare tijd heel ongelukkig zal worden. Dat zou voor niemand goed zijn. ‘Ik hoop dat je me kunt steunen, ook al snap je niets van me.’

Rens komt wat dichterbij me en geeft me een kusje op mijn wang. Ik glimlach om het teken van verzoening, glimlach omdat het een soort van goed is gegaan. Hij weet wat er staat te gebeuren, ik heb het verteld, het is eruit, en we hebben geen slaande ruzie. Nu kan de voorpret echt beginnen. Ik ga studeren!

Ik nestel me tegen Rens aan en doe opnieuw een poging om te slapen.

Nu het officieel is, kan ik niet langer wachten om inkopen te doen voor mijn studie. Ik heb een stapel studieboeken nodig volgens de toegestuurde lijst van de universiteit en ik moet voor het eerst in vijf jaar weer een agenda hebben naast de thuisagenda, waarin ik noteer wanneer Tessa turnles heeft, wanneer mijn schoonmoeder jarig is (onmogelijk te onthouden), wanneer Rens naar de kapper moet en dat soort dingen. Ik heb, kortom, een agenda nodig die over mijn eigen leven gaat. Want dat ga ik nu weer krijgen.

Bovendien heb ik mijn oog laten vallen op een MacBook waarop ik al mijn aantekeningen kan maken. Veel beter dan onze huiscomputer, die zelfs tijdens een potje Patience kan vastlopen vanwege een oververhitte processor. En ik vind het gewoon tof, zo’n MacBook. Ik zie mezelf al zitten in een collegezaal met mijn glanzende laptop op een uitklaptafeltje zodat ik meteen kan meetikken.

Misschien, bedenk ik op de fiets op weg naar de stad, moet ik ook zo’n architectenbril aanschaffen. Ik ga weliswaar geen architectuur studeren, maar filosoferen komt daar qua stijl aardig in de buurt. Met zo’n dik, zwart kunstenaarsmontuur kan er geen twijfel meer over bestaan dat het mij menens is. En, een groot voordeel: dan hoef ik nooit meer lenzen in. Die dingen ben ik na vijf jaar ook wel beu. Een mooi excuus als Rens ernaar vraagt.

Want tja, hij moet wel alles betalen. Nu heb ik niet de ervaring dat hij moeilijk doet over geldzaken – hij verdient het geld en ik beheer het, zo gaat het bij ons. Hij weet geloof ik niet eens bij benadering hoeveel erin komt en hoeveel eruit gaat, want ik doe alle boekhoudkundige zaken voor zijn bedrijf, van facturen maken tot de btw-aangifte die ieder kwartaal de deur uit moet. Ik ga zelfs een keer per jaar naar de accountant om de jaaropgave te maken. Daarom weet ik heel goed dat hij mijn studie makkelijk kan betalen, inclusief alle benodigdheden. Zoals een MacBook en een architectenbril dus.

Ik heb Tessa bij een vriendinnetje in de straat gebracht om te spelen en ben eerder weggegaan dan ik van plan was, waardoor ik te vroeg ben voor mijn afspraak met Mireille. Zij is mijn beste vriendin sinds we elkaar ontmoetten op de zwangerschapscursus. We vielen op elkaar omdat ik destijds de jongste van de groep was en zij de op een na jongste, al scheelde het vier jaar. Een overeenkomst scheidt nu eenmaal meteen een band. Zoals ik op de middelbare school vanzelf bevriend raakte met het enige meisje dat bij mij in de buurt woonde, raakte ik op zwangerschapsgym bevriend met Mireille.

Zouden er op de universiteit ook mensen zijn met wie ik overeenkomsten heb? De kans dat nog iemand een kind heeft naast een voltijdstudie is klein, maar het is niet onmogelijk. Een leeftijdgenoot zou er best kunnen zijn in mijn propedeusegroep, maar dat is ook niet vanzelfsprekend. Hmm.

Ik schud de gedachten van me af zodra ik mijn fiets tegen de gevel van de opticien zet. Eerst maar eens een bril uitzoeken. De eigenaar herkent me en groet me verbaasd. Ik heb net vorige maand een halfjaarvoorraad lenzen opgehaald en dat is de enige reden waarom ik eens per halfjaar langskom. Hij zal dus wel denken dat er iets mis is. Maar nee: ik ben een vrouw met een missie en daar loop ik recht op af.

Het eerste zwarte montuur dat ik op mijn neus zet, is een tikje te zwaar voor mijn gezicht. Het is de meest architectachtige architectenbril maar helaas is die *too much* voor mij, als filosoof in de dop.

‘Hé, op zoek naar een bril?’ wordt me gevraagd terwijl ik de misser terugzet in de houder.

Ik draai me naar mijn opticien toe en verklaar plechtig: ‘Ik ben er klaar voor.’ Hij heeft me al vaker aangeraden om een bril te nemen naast mijn lenzen, maar ik zag er het nut nooit van in. Ik deed elke ochtend meteen mijn lenzen in na het douchen en had nergens last van. Geen droge ogen of wat dan ook voor klachten die andere lenzendragers na verloop van tijd ondervinden. Maar nu, nu heb ik een goede reden om een bril te willen.

‘Ik ben blij om dat te horen,’ zegt hij, en hij komt meteen in actie. Het ene na het andere montuur zet hij op mijn neus. Ik wijs ze allemaal af, maar volgens mij doe ik het te subtiel. Het lijkt niet tot hem door te dringen dat ik mijn zinnen heb gezet op een dik, aanwezig, zwart architectenexemplaar, liefst zonder neusvleugeltjes. Die staan zo tuttig.

Volgens mij kan ik het beter gewoon zeggen. ‘Ik wil een paar zwarte monturen proberen.’

‘Maar zwart is totaál niet jouw kleur.’

‘Natuurlijk wel,’ zeg ik. Zwart móét mijn kleur zijn. Anders gaat alles nu al mis. Wat denkt hij wel van me? Dat ik niet eens kan bepalen wat goed is voor mijn eigen gezicht, dat ik al vijftwintig jaar lang elke dag zie? Quatsch. Ik heb zo’n bril nodig en daarmee uit. Ik reik naar een montuur en voel prompt een klein tikje op mijn hand.

‘Nee. Ik kan het niet toestaan.’

‘Wat ben je streng!’

‘Rechtvaardig, noem ik het liever. En ik bescherm je tegen jezelf.’

‘Ja, ja, je brengt het mooi. Wat moet ik dan volgens jou?’

Hij pakt een bril op die ik al eerder heb opgehad en plant deze nogmaals op mijn neus. ‘Kijk nu eens naar jezelf zonder te denken aan dat afschuwelijke zwarte montuur, en beoordeel dit opnieuw.’

Het lukt me niet helemaal om mijn vooringenomenheid opzij te zetten, maar bijna wel, en dat is voldoende om te zien dat deze bril me geweldig staat. Het is nog steeds een robuust mon-

tuur, alleen in een meer paarsroze kleur die eigenlijk ook wel iets heeft. Met dit montuur lijk ik intelligent maar ook heel creatief, en dat wil ik allebei graag zijn. Ik heb het gevoel dat ik naar een jongere Christa kijk. Op zich is dat niet verkeerd. Als ze denken dat ik eenentwintig of zo ben, is dat alleen maar makkelijk. Hoef ik niet elke keer uit te leggen wat ik in de tussenliggende jaren heb gedaan.

O, ik realiseer me heus wel dat de bril alleen iets verandert aan mijn uiterlijk en dat mijn uiterlijk me niet intelligenter of creatiever of zelfs jonger maakt, maar zo voelt het wel. Ik kijk nog eens in de spiegel en zie de Christa die ik wil zijn. Geen architect, wel een student filosofie.

‘Goed,’ zeg ik. ‘Je hebt gelijk. Deze wil ik.’

‘Zullen we dan eerst nog een oogmeting afspreken? Lijkt me verstandig, het is al zo lang geleden.’

Ik stem schoorvoetend in en spreek af morgen langs te komen zodat het zo snel mogelijk geregeld is. Alsnog zal het een ruime week duren voor ik mijn nieuwe bril in gebruik kan nemen. Maar goed, er zullen ook nog wel drie weken overheen gaan voor ik me in mijn nieuwe leven stort, dus het is perfect op tijd. Ik zit keurig op schema: Rens weet van mijn plannen en mijn studiebril is in aantocht. Op naar stap drie: Mireille.

Het ding met Mireille is dat ze ontzettend geniet van haar moederschap. Terwijl ik hoe langer hoe minder voldoening haal uit Tessa, hoe lief ik haar ook vind en hoe trots ik ook op haar ben omdat ze in alle opzichten fantastisch is, wordt Mireilles wereld hoe langer hoe meer gedomineerd door haar kinderen. Inmiddels heeft ze er drie – ze snapt er niets van dat ik op één ben blijven steken – en ze doet alles voor die jongens. Het enige wat ze voor zichzelf nodig heeft, is af en toe met vriendinnen eruit gaan. Een dagje winkelen, een dagje naar het strand, een dagje zichzelf laten verwennen in de thermen. Eén dag is genoeg om er weer minstens een maand tegenaan te kunnen.

Het voordeel met Mireille ten opzichte van andere moeders is dat als zij tijd voor zichzelf neemt, ze onder geen beding haar

kinderen meeneemt. Je zult haar nooit zien aankomen met een kinderwagen; dan belt ze nog liever af. Haar moeder woont drie straten verderop en staat te springen om op te passen als Mireille daar sporadisch om vraagt. Dit is ook de belangrijkste reden waarom ik het met Mireille uithoud ondanks haar tomeloze moederschap: haar kinderen zijn meer latent aanwezig. Ze zijn er wel, maar ook weer niet. Een groot voordeel voor iemand die een hekel heeft aan alle kinderen behalve haar eigen meisje. (En zelfs haar kan ik af en toe wel wat, maar dat ben ik ook altijd snel weer vergeten.)

‘Chrissie!’ roept Mireille vanaf een tafeltje achter in ons vaste afspreekcafé. Hier trakteren we onszelf op een cappuccino en een espresso voordat we op pad gaan. ‘Een flink energieshot vooraf’, zo heet het bij Mireille, al neemt zij de cappuccino, waarin het aandeel koffie nihil is. Ze gooit er daarentegen een flinke dot suiker bij zodat het alsnog een redelijke boost geeft, ook aan de omvang van haar heupen.

‘Ha, Mirei. Goed je weer te zien.’

‘Altijd veel te lang geleden, hè,’ zegt ze lachend. ‘Met die drukke levens van ons.’

‘Nou, poeh.’ Ik lach naar haar terug. We weten allebei dondersgoed dat we in een luxepositie zitten – ik met slechts één kind en een man die meer dan genoeg verdient, zij met een lieve oppasoma en een man die meer dan eh... nou ja, die in elk geval genoeg verdient. Het geeft ons de gelegenheid om lekker af te geven op werkende moeders, wat een heel fijne bezigheid is. Ik vind mezelf niet aardig dat ik daar zo veel voldoening uit haal, maar ik kan er niets aan doen.

‘Hoe gaat het met je? En met Tessa?’

‘Goed en hartstikke goed.’

‘Mooi zo.’

‘Ik heb een nieuwtje,’ zeg ik maar meteen. Het is niet moeilijk om het aan Mireille te vertellen.

Ze gaat verzitten en buigt zich ietsje naar me toe. ‘Vertel.’

‘Ik ga studeren.’

‘Wát?’